

Forum VI

Dokumenttitehtäviä – Britit Intiassa

Brittijoukkojen komentaja Robert Clive kertoo taistelusta intialaisen ruhtinaan joukkoja vastaan vuonna 1757

Olen jo aikaisemmin kuvannut, miten maharadja Siraj-ud-Daula viivytteli erään tekemämme sopimuksen ehtojen täyttämistä. Tämä hidastelu ei ainoastaan jatkunut vaan kävi yhä silmiinpistävämmäksi. Lopuksi huomasimme hänen suunnittelevan meidän kukistamistamme ranskalaisten avulla, mutta jokseenkin samoihin aikoihin otti joukko maharadjan korkeita päälliköitä yhteyden meihin ja tarjoutui syöksemään hänet vallasta. Heidän johtajanaan oli kenraali Mir Jafar, mies, joka oli yhtä suosittu kuin maharadja oli vihattu. – –

Kaikki tapahtui mitä suurimmassa salaisuudessa, ja 13.6. lähti Chandernagorista liikkeelle armeija, joka käsitti 1 000 eurooppalaista ja 2 000 sepoy-sotilasta ja jolla oli mukanaan 8 tykkiä. – – Aamun sarastaessa havaitsimme maharadjan armeijan lähestyvän meitä. Kuulimme sittemmin, että se käsitti noin 15 000 ratsu- ja 35 000 jalkamiestä ja että sillä oli yli 40 tykkiä. Kello kuudelta vihollinen avasi tulen raskailla kanuunoillaan, ja myös muu joukko ampui meitä monen tunnin ajan. Asemamme oli kuitenkin erittäin edullinen. Olimme miehittäneet metsäisen, maavallien ympäröimän alueen. Vihollisen tykkien valloittaminen oli mahdotonta, koska ne oli sijoitettu melkein joka puolelle ympärillemme melkoisen matkan päähän toisistaan. Pysyttelimme sen vuoksi rauhallisesti asemissamme toivoen voivamme seuraavana yönä suorittaa menestyksellisen hyökkäyksen vihollisleiriin.

Puolen päivän aikaan vihollisen tykistö vetäytyi takaisin leiriin. Lähetimme heti erään osaston ottamaan haltuunsa korkeiden vallien ympäröimän padon, jolta käsin vihollinen oli ranskalaisten upseerien johdolla pitänyt yllä kiusallista tulta. Se oli noin 300 metrin päässä asemistamme. Toimenpiteemme houkutteli osan vihollisjoukkoja ulos leiristään, mutta koska ne eivät tehneet mitään vakavia yrityksiä hyökätäksään kimppuumme, jatkoimme etenemistä ja miehitimme edelleen pari lähellä vihollisen leiriä sijaitsevaa maastokohtaa. Viholliset yrittivät jälleen ajaa tykistönsä aseisiin, mutta kenttäkanuunoidemme kiivas ja tehokas tulitus esti sen. Heidän ratsuväkensä joutui ammuttamme kohteeksi ja kärsi suuria menetyksiä. Tällöin kaatui muun muassa neljä tai viisi korkeaa upseeria. Tämä vaikutti masentavasti koko armeijaan ja sai aikaan tiettyä sekaannusta. Menestys piristi meitä ja rohkaisi suorittamaan rynnäkön heidän leiriään vastaan. Vaikka leiriä eräissä kohdissa puolustettiin hyvin, saavutimme täydellisen menestyksen ja ajoimme vihollista takaa kymmenen kilometriä.

Saimme saaliiksemme yli 40 heidän hylkäämäänsä tykkiä, samoin kuin lukemattomia erilaisilla tarvikkeilla kuormattuja vaunuja. Siraj-ud-Daula pääsi pakoon kamelin selässä ja saapui päämajaansa varhain seuraavana aamuna. Sieltä hän lähetti pois niin paljon jalokivistään ja aarteistaan kuin voi, ja pakeni sitten vain parin palvelijan saattamana. Vihollisen lasketaan menettäneen noin 500 miestä. Omat tappiomme nousivat 22 kuolleeseen ja 50 haavoittuneeseen, jotka suurimmaksi osaksi olivat alkuasukkaita.

Lähde: Readings in English History from original sources IV. 1911

Tehtävät

1. Miten tekstistä ilmenee eurooppalainen ylimielisyys?
2. Mihin brittien valta Intiassa perustui?
3. Käytä apunasi oppikirjan sivujen 88–89 kappaletta "Kauppakomppanioita ja kolonialismia". Mitä muita keinoja britit käyttivät hallitessaan Intiaa?
4. Saksalainen filosofi Karl Marx totesi 1800-luvun puolivälissä Intiasta: "Tuollainen maa ja tuollainen yhteiskunta, eikö se ollut ennalta määrätty valloitettavaksi". Miten Marxin toteamusta voi puolustaa? Käytä apuna oppikirjaa.